

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้วินิจฉัยเรื่องบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่ผู้สมัคร
รับเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาล

ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยกรณีที่ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีส่งสำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๒๘๗/๒๕๕๑ นายวันชาติ
ไอสุคนธ์ทิพย์ และ นายสมิง หอมสุวรรณ ผู้ร้องทั้งสอง ขอให้มีความสั่งถอนการสมัครรับเลือกตั้งกรรมการ
สุขาภิบาลคนเจ็ดชื่อของ นายนรา พร้อมปัญญา โดยอ้างว่า นายนรา พร้อมปัญญา ขาดคุณสมบัติเนื่องจาก
มีบิดาเป็นคนต่างด้าวและจบการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามที่กำหนด
ในพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗ ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช
๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๒๐ ทวิ ซึ่งศาลจังหวัดสุพรรณบุรีเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่ตรงกับบทบัญญัติ มาตรา ๑๕๕ (๓)
และมาตรา ๑๕๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นปัญหาเรื่องบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงขอส่งความเห็นมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “ประธาน
กรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง”

มาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ๑. (๓)
สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตาม
มาตรา ๑๕๔ วรรคสอง”

มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

และมาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตาม มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แล้วก็ตาม แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๓ มีบทเฉพาะกาลบัญญัติว่า “เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒๗ (๕) ของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ.....ฯลฯ” และปรากฏว่ายังไม่มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามบทเฉพาะกาลดังกล่าว ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจึงยังไม่เกิดขึ้น ผู้ร้องทั้งสองจึงมีสิทธิยื่นคำร้องโดยอาศัยสิทธิตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ ต่อศาลจังหวัดสุพรรณบุรีและยังถือไม่ได้ว่าบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๕ (๓) และมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ